

Mesterséges intelligencia

A technológiai civilizáció korszaka

A mesterséges intelligenciáról ma gyakran két szélsőséges kép jelenik meg: egyesek az emberiség legnagyobb lehetőségét, mások egy fenyegető, az embert felváltani kész technológiát látnak benne.

Az előadássorozat egy harmadik utat keres: megérteni az AI-t.

Nem elsősorban technológiai, hanem történeti, kulturális és társadalmi szempontból vizsgáljuk, hogyan jutottunk el a mesterséges intelligenciáig, mit változtat meg az ember és a gép kapcsolatában és hogyan tudunk vele együtt élni és dolgozni.

Megpróbáljuk történelmi távlatba helyezni a mesterséges intelligencia megjelenését.

Röviden tisztázzuk az olyan alapfogalmakat, mint a mesterséges intelligencia, a generatív AI, a nagy nyelvi modell vagy a ChatGPT, de nem technikai mélységben.

Inkább azt keressük, mi az, ami valóban új az AI megjelenésében.

Az AI nem a semmiből érkezett: egy hosszú civilizációs folyamat újabb állomása.

A technológiai változás mindig bizonytalanságot hoz.

Amikor megjelent a gőzgép, a vasút, az elektromosság, az automobil vagy később az internet, az emberek nem tudhatták pontosan, milyen világot teremtenek ezek az eszközök.

A következményeket csak használat közben, társadalmi tapasztalatokon keresztül tanultuk meg. Most viszont más a sebesség. Évtizedek helyett évek, hónapok alatt változik minden.

A mesterséges intelligencia esetében nincs minden kérdésre kész válaszunk.

Ezért nem az a cél, hogy féljünk tőle és nem is az, hogy kritikátlanul lelkesedjünk érte.

Az AI nem elsősorban informatikai, hanem civilizációs kérdés.

A civilizációt azonban továbbra is az emberek alakítják.

Az informatika adja az eszközt, de a következményei már a társadalom, a kultúra, a gazdaság, az oktatás, a jog, az etika és az emberi gondolkodás területén jelentkeznek.

Egy klasszikus etikai gondolat kísérlet, az úgynevezett "villamosdilemma", önvezető autóval:

Menet közben az autó elé lép két kisgyerek. Fékezni már késő, csupán a kormányt lehet félrerántani.

Így viszont valószínűleg a szemközti sávban haladó teherautóval ütközünk és meghalunk.

Vagyis ha az önvezető autó nem tudja elkerülni az ütközést, akkor döntenie kell aközött, hogy elgázol két gyereket, vagy félrerántja a kormányt, amivel az utasait sodorja életveszélybe.

A lényeg azonban nem pusztán az, hogy „kit válasszon az autó?”, hanem az is, hogy ki jogosult ilyen döntési szabályokat meghatározni, milyen értékek alapján és elfogadható-e egyáltalán, hogy egy gép előre programozott erkölcsi döntést hozzon emberi életokról?

A példa alapján mondhatjuk, hogy azoknak a mérnököknek, akik jelenleg az önvezető autók szoftverén dolgoznak, a gyakorlatban egy etikai kérdést kell műszaki megoldássá átalakítaniuk...

Három előadás - három kérdéskör

A legfőbb kérdés ugyanaz:

Mi történik a társadalommal, amikor olyan új technológia jelenik meg, ami megváltoztatja azt, ahogyan dolgozunk, kommunikálunk és gondolkodunk?

I. Hol vagyunk most és hogyan jutottunk el idáig?

Hogyan álljunk a dologhoz? Jelenséggel van dolgunk, vagy az AI velünk marad?

Az AI rövid története

Mi az a mesterséges intelligencia? És mi nem az?

Nyílt mesterséges intelligencia, generatív AI és társai. Fogalomhatározó

ChatBot-ok és AI ügynökök

Akkor most "mindmeghalunk"?

A humán intelligencia paradoxonja

II. Megváltozott és megváltoztatott világ

Nem az AI veszi el a munkád, hanem egy AI-t használó ember!

Gazdasági, pénzügyi, jogi, oktatási, politológiai kérdések. Mi lesz a vallásokkal?

Szakták, pályák, karrier az AI-korszakban

A munkaerőpiac dilemmái és a lehetséges következmények

Mennyire készült fel a társadalom? Komoly mentális kihívások előtt állunk

Megint elszúrjuk (ezt is)?

Az AI, mint a közösségi média sírásója

III. Az AI a szervezeti életben és a társadalomban

Bevezetés, kontra implementáció

Szabályozási kísérletek és a jogszabályi háttér

A szerzői jogok és kétségek

Élet és munka egy adatalapú környezetben

Egy pillantás a kiberbiztonságra

A szervezeti szintű megoldások alapja: képzés

Előadó:

Patai Péter

médiatanár, AI-tanácsadó
promtoncentre@gmail.com

 Promton

